

2.
СТРАНА

Жолт Шемјен изложио извештај о народностима |

Реорганизација у области културе ■

4.
СТРАНА

7.
СТРАНА

Усавршавање КУД-а „Рузмарин” ■

Прослава Аранђеловдана у Грабовцу

12.
СТРАНА

ПОЛИТИКА

Са заседања парламентарног Одбора за народности

Жолт Шемјен изложио извештај о националним заједницама

Заменик премијера Мађарске Жолт Шемјен, који је задужен и за мањинска питања, поднео је годишњи извештај Одбору за народности Мађарског парламента. Седницу, одржану 7. децембра, у згради Парламента, водио је Имре Ритер, председник овог Одбора и представник немачке народности

Обраћајући се члановима Одбора за народности, Жолт Шемјен је изнео податак да се 6,5 одсто становника Мађарске изјаснило да припада некој од 13 народности, које су законом признате.

„Устав налаже да су аутохтоне народности у Мађарској оне које формирају нашу државу. Зато их треба сматрати саставним и нераздвајивим делом мађарске нације, са којом представљају историјску заједницу и својом културом је обогаћују”, рекао је Шемјен и истакао да је од 2010. године подршка народностима које живе у Мађарској пет пута увећана, да се ресурси користе одговорно и рационално, као и да је донета добра одлука да се средства расподељују посредством Фондације „Бетлен Габор”.

Према његовим речима, у односу на 2018. годину средства за мањинске конкурсе увећана су за 40 посто. Такође је рекао да је број народносних образовних установа порастао са 12 на 91, што значи да у школској 2019/2020. ове установе похађа 15.000

ученика. Велики корак напред било је, како је рекао, увођење стипендија за образовање кадрова за рад у народносним дејим вртићима, а 2020. године стипендираће се и они који се спремају да раде у народносним школама. Осврнуо се, такође, и на повећање плата народносним наставницима, што је Парламент недавно одобрио.

Говорећи о Закону о народностима, Шемјен је изнео неке проблеме око дефинисања критеријума за припадање једној народности. По његовим речима, требало би узети објективне аспекте, као што су порекло, познавање језика или познавање културе одређене народности. Међутим, ово питање може да се реши само ако свих 13 народности подрже конкретну промену закона, како би се постигао консензус.

Током седнице, представници народности су, између осталог, покренули и питања о изменама у правилима управљања, укључујући и обрачунски период. Речено је да би било добро створити основу за амортиза-

цију и обнову. Љубомир Алексов, представник српске народности у Мађарском парламенту, скренуо је пажњу на три ствари. Према Закону о заштити социјално угрожене деце, храна у образовним установама је за ову децу бесплатна. Насупрот томе, у школама и вртићима, чији су власници народносне самоуправе, овај закон се не примењује. Друга сугестија односила се на статус и финансирање библиотеке у Српској школи „Никола Тесла”, а трећа на финансијску

подршку мањинским факултетским катедрама, за оспособљавање подмлатка у настави.

На крају седнице, Имре Ритер је нагласио да је измена Закона о јавном образовању и повећање накнаде за народносне педагошке раднике важан корак напред. Од мађарске Владе је затражио да настави да подржава циљеве народности, док је Жолт Шемјен обећао савезништво у борби против гломазне бирократије.

К. П.

Пејтер Сијарто о извозу и новим пројектима

Мађарски извоз премашио 100 милијарди евра

У будућој фабрици BMW-а у Дебрецину, производиће се 150.000 аутомобила годишње. Инвестицију вредну нешто више од милијарду евра мађарска Влада је финансирала са 12,3 милијарди форинти, или око 37 милиона евра, а троструко више ће уложити у образовни систем града

Привредни раст Мађарске је у сталном успону, годишњи извоз робе и услуга је премашио 100 милијарди евра, чиме је земља доспела на 34. место светске ранглисте – изјавио је министар спољне трговине и дипломатије Петер Сијарто.

„Како би се такав тренд наставио, влада за идућу годину припрема нови акциони план за заштиту дома-

ће привреде, јер Брисел није начинио грешке само у миграционој, већ и у економској политици, због чега се и у наредном периоду може очекивати стагнација у еврозони”, додао је високи функционер у изјави агенцији МТИ.

Сијарто је најавио и почетак реализације једне нове, велике стране инвестиције, која ће, по његовој оцени, битно утицати да даљи развој мађар-

ске привреде. „Компанија BMW ће на пролеће 2020. године почети изградњу фабрике у Дебрецину, а то је заслуга мађарских људи, познатих по високо квалитетном раду, залагању и великом учинку”, рекао је министар.

Фабрика немачких аутомобила ће се, како је још прошле године договорено, налазити у новој индустријској зони, у северозападној предграђу Дебрецина, који је преузео обавезу да обезбеди сву неопходну инфраструктуру.

У будућем погону, смештеном на површини од 560 фудбалских игралишта, производиће се 150.000 аутомобила годишње, а посао ће наћи више од хиљаду радника. Инвестицију вредну нешто више од милијарду евра мађарска влада је финансирала са 12,3 милијарди форинти, или око 37 милиона евра, а троструко више ће уложити у образовни систем града, како би за ауто гиганта било довољно квалификоване радне снаге.

СНН

Нови пројекат у пограничном подручју

САРАДЊА

ЕУ финансира стручну обуку пољопривредника

Погранични регион Србије и Мађарске располаже веома повољним географским и метеоролошким предусловима за развој пољопривредне производње, али тај потенцијал није у потпуности искоришћен. Партнери из Мађарске и Србије су у оквиру ИПА програма прекограничне сарадње започели јединствен програм образовања и информисања на овом пољу

Власничка структура обрадивог земљишта у пограничном региону Србије и Мађарске је традиционално неповољна, јер постоји велики број малих имања која карактерише ниска радна продуктивност и неефикасно коришћење расположивих ресурса, па су се Фондација „Pro Scientia Naturae“ из Сенте и Висока техничка школа струковних студија из Суботице као партнери укључили у пројекат „Прекогранични програм развоја агробизниса“, у коме је водећи корисник „Т. Г. Струковна цвећарска и техничка средња школа и колегијум“ из мађарског града Кецела.

Партнери из Мађарске и Србије су у оквиру ИПА програма прекограничне сарадње започели јединствен програм образовања и информисања на овом пољу, који за циљ има повећање нивоа компетенција у случају породичних пољопривредних газдинстава, у областима предузетништва, савремених пољопривредних технологија, информатичких технологија и одрживог пословања. Укупна вредност пројекта је 334.449 евра, од чега се из ЕУ финансира 284.281 еврo.

Најважнији сегмент овог пројекта

представља „Нова академија за пољопривреднике“ која обезбеђује теоретску и практичну обуку, као и интернет курсеве за наредне генерације породичних газдинстава у региону, како би се ојачале предузетничке компетенције у областима савремених пољопривредних технологија, прераде хране и одрживости.

Управитељ сенћанске Фондације др Ласло Ленђел, предочава да се пројектом пореде класичне методе образовања које се примењују у пољопривреди, са неким новијим методама, пре свега дигиталним начинима образовања па је сваки од партнера дао идеје.

– Ми смо обухватили тему предузетништва у неколико грана пољопривреде, сконцентрисали се на најбитније ствари, ако неко хоће да се бави бизнисом у овој области, шта и како треба да уради и финансијски, правно и струковно. Обухватили смо више од пет тема и то наше колеге приказују класичним методама. У Високој школи се та градива припремају у дигиталној форми и од јануара следеће године биће доступна, па ће стручњаци упоредити који су методи ефикасније и које су методе привлач-

није људима, односно преко којих метода људи више уче. Од тога ћемо имати неко искуство, да ли можемо и у пољопривреди користити неке новије методе образовања. Имамо старије и млађе људе који су заинтересовани за новије методе образовања – објашњава Ленђел.

Стручни сарадник на пројекту, професор информатике др Жолт Наместовски на Високој техничкој школи струковних студија у Суботици, указује да ће у оквиру пројекта направити

ти онлајн садржаје који ће преко одговарајућих платформи бити свима доступни и омогућити учење, путем видео садржаја, форума и других активности, при чему је битна повезаност са друштвеним мрежама, односно да комуникација иде преко више канала.

– Нама је највећи циљ у овом пројекту да ти садржаји буду доступни на сваком уређају, да и када су носиоци газдинстава на терену, могу да се укључе преко мобилних телефона, паметних телефона и интернета. Онлајн продаја и онлајн маркетинг су сада тренд и код нас и један од семената у овом курсу ће бити намењен онлајн маркетингу. Имали смо већ информатички курс за пољопривреднике, на располагању им је кориснички сервис и трудимо се да им помогнемо, да немају техничких ограничења или техничке проблеме, а они са друге стране морају да уложе енергију и труд и наравно време, да буду успешни и у коришћењу онлајн садржаја у свом пословању – напомиње Наместовски. ■

Како смањити гужве на граничним прелазима?

Захтеви за отварање посебних трака за камионе

Иницијативи за смањење гужви на граничним прелазима између Мађарске и Србије прикључили су се и привредници. Парламент привреде Севернобачког округа у Војводини предлаже да се на граници отворе посебне траке искључиво за камионе из Србије и Мађарске, како би се убрзао њихов пролазак

Споменути иницијативу прихватила је Привредна комора Србије која је с предлозима привредника упознала представнике Европске комисије од које захтевају да се укључе у овај процес. Посебне траке на граничним прелазима само за камионе из Србије и Мађарске – вапе привредници са севера Бачке и Потисја. Задржавања која знају да се мере не сатима, већ данима, успоравају проток робе, повећавају трошкове транспорта и тиме смањују конкурентност. Како је оцењено, с обзиром на добре односе Србије и Мађарске, ово питање

треба решити на највишем политичком нивоу.

„Некада теретњаци чекају и по два дана, што је стварно недопустиво и што ствара велике гужве, како у пограничном делу, тако и на делу према Келебији, и на осталим граничним прелазима. Пуно нам је помогла Привредна комора Србије. Са овим иницијативама мислим да ћемо наставити и у идућој години да се то питање коначно реши, како према Мађарској, тако и према Хрватској, јер је и тамо гужва“, каже председник парламента привреде Севернобачког округа Митар Николић.

Ово је једна у низу иницијатива који је Парламент привреде овог региона упутио ка врху. Привредна комора Србије је са њом упознала и представнике органа Европске уније.

„Тражили смо и њихову асистенцију у превазилажењу овог проблема и доставили конкретне податке које смо прикупили од компанија о периодима задржавања на појединим граничним прелазима, тако да сада имају и јасне податке са терена

колико то задржавање омета извоз, нарушава конкурентност компанија које послују у Србији, а које такође омета и увоз“, казала је директорка Сектора за пружање подршке у приступању ПКС Кристина Ђурић.

Последња седница Парламента привредника у Суботици била је прилика да се за остварене резултате награде најбоља предузећа и појединци са севера Бачке и Потисја, уз јубиларне награде Привредне коморе Србије. ■

АКТУЕЛНО

Заседала Скупштина Самоуправе Срба у Мађарској

Донета одлука о оснивању Предузећа за културу и медије ДОО

Седница Скупштине Самоуправе Срба у Мађарској, одржана 6. децембра у Будимпешти, имала је више тачака дневног реда, а највише пажње посвећено је планираној реорганизацији Културног и документационог центра и Српских недељних новина, односно формирању новог предузећа које ће се убудуће бавити културом и информисањем. После доношења одлуке о оснивању, на седници су именоване директорка фирме и председница Надзорног одбора, као и чланице тог тела

Скупштина Самоуправе Срба у Мађарској (ССМ) одлучила је да одложи доношење одлуке о предложеном укидању једне од својих институција - Културног и документационог центра Срба у Мађарској (тј. Српског културног центра), док надлежни министар не да своју сагласност за такву одлуку, што је процедура предвиђена законом. Тек у случају давања ове сагласности, Српски културни центар престао би са радом, према предлогу који је на седници презентовала правна саветница др Жужана Мартон.

На седници Скупштине, којом је председавала Вера Пејић Сутор, др Жужана Мартон је истакла да се активности око оснивања Предузећа за културу и медије ДОО (Kulturális és média Kft) и преbacивања задатака Културног и документационог центра на то предузеће, према Закону о народностима тре-

тирају као реорганизација, што потпада под делокруг надлежног министра и да је стога потребно добити његово стручно мишљење.

- Председница Самоуправе Срба у Мађарској је документ о реорганизацији послала ресорном министру. Нажалост, до ове седнице од њега још нисмо добили одговор. Делови који се односе на укидање Културног и документационог центра и на преношење његових задатака сада не могу да буду предмет дискусије, јер Закон о народностима прописује да треба да се саопшти мишљење министра пре доношења крајње одлуке. Док не стигне такво писмено мишљење, немамо с чиме да вас упознамо. Скупштина Самоуправе Срба у Мађарској није у ситуацији да доноси одлуке о предложеним решењима, али о овој теми можемо да разговарамо. Разговори о предлозима одлука који се односе на реорганизацију културних зада-

така, треба да се одложе до доношења званичне одлуке од стране одговорног министра - рекла је др Жужана Мартон и додала:

- Што се тиче предлога везаних за реорганизацију и издавање Српских недељних новина, о томе можемо да разговарамо. Према Закону о народностима, Српске недељне новине не спадају у оквир делатности институција културе, па реорганизација Српских недељних новина не потпада под надлежност ресорног министра. Према предлогу, Самоуправа Срба у Мађарској ће основати непрофитно предузеће које ће обезбедити услове за рад и издавање Српских недељних новина од 15. јануара 2020. године, а рад у области културе од 30. јануара, тако да би то били датуми почетка рада новог предузећа. Да би дошло до тога, потребно је оснивање Предузећа за културу и медије ДОО. У вези са тим је припремљен оснивачки документ који смо

проследили на одговарајућа места. У њега смо унели делатности које су потребне за издавање новина и које су повезане са деловањем Културног центра.

Према њеним речима, у случају оснивања Предузећа за културу и медије ДОО, одмах би требало донети одлуке везане за директора, јер је реч о јавној и привредној институцији културе, па реорганизација Српских недељних новина не потпада под надлежност ресорног министра. Према предлогу, Самоуправа Срба у Мађарској ће основати непрофитно предузеће које ће обезбедити услове за рад и издавање Српских недељних новина од 15. јануара 2020. године, а рад у области културе од 30. јануара, тако да би то били датуми почетка рада новог предузећа. Да би дошло до тога, потребно је оснивање Предузећа за културу и медије ДОО. У вези са тим је припремљен оснивачки документ који смо

проследили на одговарајућа места. У њега смо унели делатности које су потребне за издавање новина и које су повезане са деловањем Културног центра. Према њеним речима, у случају оснивања Предузећа за културу и медије ДОО, одмах би требало донети одлуке везане за директора, јер је реч о јавној и привредној институцији културе, па реорганизација Српских недељних новина не потпада под надлежност ресорног министра. Према предлогу, Самоуправа Срба у Мађарској ће основати непрофитно предузеће које ће обезбедити услове за рад и издавање Српских недељних новина од 15. јануара 2020. године, а рад у области културе од 30. јануара, тако да би то били датуми почетка рада новог предузећа. Да би дошло до тога, потребно је оснивање Предузећа за културу и медије ДОО. У вези са тим је припремљен оснивачки документ који смо

ДЕЛЕГАТИ ИЗАБРАЛИ ДИРЕКТОРКУ И НАДЗОРНИ ОДБОР НОВОГ ПРЕДУЗЕЋА

Према одлуци Скупштине Самоуправе Срба у Мађарској, директорка новооснованог Предузећа за културу и информисање ДОО (Kulturális és média Kft) биће Зорица Јурковић Ембер, која је на ту функцију изабрана већином гласова присутних делегата (резултат тајног гласања: 10 „за” и 4 неважећа листића). Она је стално запослена у Српској школи „Никола Тесла”, а дужи низ година ангажована је и као глумица у Српском позоришту у Мађарској. За директорску функцију са петогодишњим мандатом предложила ју је директорка Српске школе др Јованка Ласић, истакавши при том да је Зорица Јурковић Ембер до сада остварила значајне резултате на пољу културе. На предлог потпредседника ССМ-а Игора Руса, делегати су већином гласова изабрали др Јованку Ласић за члана трочланог Надзорног одбора. Она ће, како је одлучено, уједно бити и председник овог тела, које ће контролисати рад Предузећа за културу и информисање, док су остале две његове чланице постале Нада Грунчић и Анђелија Гергев.

недељне новине, оне треба да се издвоје из оснивачког документа ССМ-а и уједно треба да се одобри и одлука о промени функционисања Самоуправе. Послали смо документ везан за то, који садржи чињенице везане за промену статуса новина и чињенице везане за уредништво новина. Предлог се односи и на процену имовине Српских недељних новина и Културног и документационог центра. Што се тиче новина, оне имају двоје стално запослених, који ће и надаље остати на својим радним местима - истакла је др Жужана Мартон.

Скупштина је потом одлучила да оснује Предузеће за културну и информативну делатност (ДОО-КФТ), у чијем ће саставу бити и Српске недељне новине. Издавач овог листа до сада је била Канцеларија ССМ-а која, како је речено, нема право да се бави издавањем новина, према допису који је стигао од надлежних државних органа.

Запослени у Српском културном центру неће бити аутоматски преузети у ново предузеће, већ ће нови директор одлучити о саставу будућих сарадника КФТ-а. У материјалима који су подељени делегатима, спомиње се могућност да они буду ангажовани на другим пословима, у оквиру Српске школе у Будимпешти, док досадашњем в.д. директору Милану Ђурићу ових дана истиче уговор на тој функцији.

Др Јованка Ластих је критиковала досадашњи рад и концепцију Српског културног центра. Рекла је да ова установа није на очекивани начин испуњавала задатке због којих је основана и изразила уверење да ће усвојене промене донети бољитак на овом пољу.

- Концепција Српског културног центра је при оснивању била другачија, у односу на каснији период. Реорганизација значи отварање про-

стора за нове профиле, нове активности и људе - рекла је она.

Милан Ђурић је изнео супротно мишљење, када је реч о функционисању установе на чијем је челу до сада био и изразио чуђење што за послени који су, по његовом мишљењу, добро радили, „неће моћи да наставе да раде у новом предузећу“. У расправу се, поред осталих, укључио и Кристифор Брџан, рекавши да ће оваква реорганизација донети „још већу централизацију друштвеног живота српске заједнице у Мађарској“, јер, како се изразио, „ако један руководиоца воли фудбал, онда ће сви играти фудбал“. Он је упитао како се планира укључивање насеља из унутрашњости у овај систем и подсетио да се на недавно одржаном састанку поморишких српских самоуправа говорило и о томе да би требало децентрализовати друштвени живот.

Вера Пејић Сутор је истакла да је проблем до сада и био у томе што је највише програма било одржавано у Будимпешти, а не у провинцији. Она је констатовала да је то зато што у Будимпешти осим Културног центра, српске програме организују и друге организације и самоуправа, попут квартова.

Радивој Галић упитао је каква ће бити судбина библиотеке СКЦ-а, на шта је др Јованка Ластих одговорила да закон само локалним самоуправама даје право оснивања јавних библиотека, с тим што је упућен захтев законодавцу да се то омогући и мањинским самоуправама. Да ли ће и где књиге бити премештене, још увек је отворено питање, истакла је она и напоменула да се Српска школа књигама снабдева из својих извора и путем конкурса.

Како се могло чути на седницама Одбора за културу и Скупштине ССМ-а, „Српске недељне новине“ ће наставити несметано да излазе, а

уредништву и новинарима биће омогућено да свој посао обављају као и до сада. На седници Одбора за културу, којим је председавала Зорица Јурковић Ембер, на питање Петера Дунаја зашто је потребно спровести споменути реорганизацију, потпредседник ССМ-а Игор Рус је рекао да је документациони део посла Културног и документационог центра Срба уз Мађарској раније преузео Српски институт и да се „већ дуже време води разговор о томе да ли треба да се мењају назив и делокруг КДЦСМ-а“. Према његовим речима, прелажењем на обавезни систем јавних службеника, запослени у центру били би у неповољнијем положају, пре свега због висине плата. Прва установа која је реорганизована из истих разлога био је Српски институт, па се дошло на идеју да се оснује ДОО (КФТ), који ће објединити културу и информисање, рекао је Игор Рус, који је ово образложење изнео и на седници Скупштине.

Питања Петера Дунаја и Милана Ђурића на седници Одбора за културу, о томе „каква ће бити судбина запослених у Културном центру“ и „зашто им је предложена могућност преласка у школу“, остала су без одговора на том форуму, јер нико од присутних ту тему није желео да коментарише. На заседању овог одбора је, на питање главног уредника Српских недељних новина Драгана Јаковљевића о томе да ли ће се преласком у нову установу нешто променити у функционисању листа у организационом смислу, председница ССМ-а Вера Пејић Сутор одговорила да запослени прелазе у нови

КФТ, с тим што делокруг њихових послова још увек није дефинисан.

Уз одлуку којом се оснива Предузеће за културу и медије ДОО, делегати су усвојили и низ других одлука, којима се омогућава функционисање нове фирме, укључујући и буџет од 60 милиона форинти.

У другом делу скуштинске седнице било је речи и о сарадњи ССМ-а са Српским културним центром у Морахалому. На питање Бранимира Ђорђевића о улози српске заједнице у функционисању овог центра, Вера Пејић Сутор је предложила склапање уговора о сарадњи ССМ-а и Омладинског удружења „Један за другог“ из Морахалома. Према њеним речима, на програмима СКЦ-а „Коло“ повремено су присутни и представници српске заједнице. Ђорђевић је истакао да српска заједница није питана за мишљење када је грађен и осниван СКЦ, али је Вера Пејић Сутор одговорила да су руководиоци ССМ били информисани о томе, с тим што нису имали овлашћење за потписивање уговора о сарадњи, па је предложила да сада то буде учињено. Успостављање сарадње предложио је и Мирко Митар Кркелић, на шта су Бранимир Ђорђевић и Милан Ђурић истакли да је потребно бити опрезан, како српска заједница не би постала само нека врста службе за пружање логистичких услуга центру у Морахалому, са којим сама српска заједница у Мађарској нема много везе. На такву могућност упозорила је и др Јованка Ластих, али је одлучено да уговор ипак буде потписан, с обзиром на то да обавезе у њему нису стриктно дефинисане.

СНН

О ТРАДИЦИОНАЛНИМ НАГРАДАМА ИЗА ЗАТВОРЕНИХ ВРАТА

Међу темама о којима су чланови Скупштине Самоуправе Срба у Мађарској разговарали и одлучивали, биле су и оне које су се односиле на додељивање награда заслужним сународницима. О могућим добитницима Светосавске награде и Повеље „Сава Текелија“, било је речи на затвореном делу седнице, док је под тачком „разно“, констатовано да је за Награду „Најдражи учитељ“, коју додељује Српски педагошки и методолошки центар, пристигао само један предлог. Наиме, председница Српске самоуправа у Новом Сентивану, Теодора Крунић Дунаи, предложила је да носилац тог признања ове године буде Јелена Марковљев Веселинов, учитељица у пензији из овог места.

ДРУШТВО

Информативни састанак у Десци

Саветовање представника поморишких српских самоуправа

У организацији Српске народносне самоуправе у Десци, у тамошњем Културном, образовном и верском центру „Свети Сава“, одржан је први информативни састанак српских народносних самоуправа у Поморишју. Размотрени су различити предлози и идеје, с посебним освртом на конкурсе државних институција

Позиву Кристифора Брцана, председника дешчанске Српске народносне самоуправе одазвали су се представници свих српских самоуправа у Поморишју. На скупу су се појавили руководиоци и чланови српских народносних самоуправа из Батање, Чанада, Сегедина, Новог Сентивана и наравно, домаћини Дешчани. Састанак је својим присуством почастовао и Љубомир Алексов, заступник српске заједнице у Мађарском парламенту, док је Вера Пејић-Сутор у раду састанка учествовала у двоструком својству: као руко-

водица батањске Српске народносне самоуправе и као председница Самоуправе Срба у Мађарској.

Кристифор Брцан је на почетку скупа нагласио је да је он сазван са циљем да се српска представничка тела боље упознају, да се поразговара о програмима, плановима, координацији делатности, усаглашавању програма. Током заседања, руководиоци и чланови бираних тела Срба у поморишким насељима изнели су своја мишљења, виђења, везана за делатности и програме, а посебно место заузели су конкурси, с нагласком на подношење пројеката код Фонда „Бетлен Габор“.

Љубомир Алексов је присутнима скренуо пажњу на важност испоштовања рока за подношење документације Фонду „Бетлен Габор“ и информисао их о систему и начину расподеле материјалних средстава народностима. Он је руководиоцима и члановима српских народно-

сних самоуправа у Поморишју саветовао да се уговори о сарадњи између бираних тела народности вежу на годину дана и сваке године обнове и продуже, јер и на тај начин могу да дођу до додатних бодова приликом диференцијалног финансирања народносних самоуправа.

Разговарало се о могућности организације регионалног бала, заједничком путовању у манастир Грабовац, заједничком конкурсима, као и о могућностима сарадње са Српским

културним центром „Коло“ у Моралому. У циљу усаглашавања делатности, програма, постигнут је договор да свако бирано тело што пре изради свој годишњи програм и план рада, како би се на следећем информативном састанку – који је заказан за фебруар у Сегедину – и детаљно разговарало и извршила координација програмских активности српских народносних самоуправа у Поморишју.

П. М.

Јавне седнице представничких тела у Баји и Печују

Осврт на учињено и планови будућих активности

У згради Локалне самоуправе града Баје 22. новембра одржано је јавно заседање представничког тела Срба у том граду, коме су присуствовали и новонабрана градоначелница Клара Њирати и бележник др Золтан Пап.

О раду Српске самоуправе у Печују било је речи на јавном заседању тог тела, одржаном 23. новембра

О раду Српске самоуправе у Баји у протеклој години извештај је поднео Марко Чилић, председник овог тела, који је истакао да је и

након упокојења Милоша Апића, дугогодишњег председника, самоуправа успела да реализује све оне програме и планове, које су чланови раније зацртали. Захваљујући строгој штедњи, финансијска ситуација бајске Српске народносне самоуправе омогућила је члановима да купе шатру, која ће добро доћи приликом одржавања храмовне славе и других програма, како би се посетиоци заштитили од евентуалне кише.

Такође, још раније је било одлучено да се поново штампа календар о бајској цркви – издање ускоро треба да угледа светлост дана. Срби у Баји би желели да активније учествују у одржавању контаката са матицом Србијом, пре свега са Сомборцима. Наиме, градови Сомбор и Баја су се побратимили још давне 1966. године.

На крају форума, Марко Чилић је изразио наду у успех сарадње Локалне самоуправе града Баје и бираних тела Срба у насељу, где су рођене истакнуте личности српске културе попут Јоакима Вујића, Богобоја Атанацковића, Мите Поповића. Ту је рођен и Лазар Богдановић, потоњи патријарх Лукијан Богдановић, који се на челу Српске православне цркве налазио од 1908. до 1913. године.

*

И Српска народносна самоуправа

у Печују одржала је своје прво заседање у новом сазиву. На форуму одржаном 23. новембра, чланови тог тела имали су неколико тачака дневног реда: разматрање финансијске ситуације, анализа Уговора о сарадњи између Локалне самоуправе града и печујске Српске народносне самоуправе, модификација Статута и одређивање датума одржавања јавног заседања Српске самоуправе.

Чланови су се сложили у томе да су били добре штедише и да ће у нову календарску годину кренути са материјалним залихама, довољним за реализацију одређених програма на самом старту 2020. Што се тиче Уговора о сарадњи са Локалном самоуправом града, ту није дошло до никаквих измена. Остаје да се види како ће убудуће да функционише Савет народности, односно, могу ли народности и убудуће да рачунају на финансијску припомоћ Локалне самоуправе Печуја.

У оквиру треће тачке дневног реда извршена је модификација Статута месне Српске самоуправе, а разлог је била промена адресе њеног седишта. Донета је и одлука да се јавно заседање Српске самоуправе закаже за 17. децембар у 17 сати, а место одржавања форума биће Хотел „Синбад“. У наставку заседања чланови су одлучили да обезбеђивањем поклон-пакетића, Српска самоуправа материјално подржи савинданску прославу у Печују.

П. М.

Радован Горјанац из Печуја

Усавршавање чланова КУД-а „Рузмарин“

ФОЛКЛОР

Овладавање светом сцене уз помоћ чланице Националног ансамбла „Коло“

На позив Културно-уметничког друштва „Рузмарин“ у Калазу, у овом градићу надомак Будимпеште одржано је тродневно фолклорно усавршавање, на којем је својим стручним саветима рад чланова калашког ансамбла помогла Ана Мирковић, чланица београдског Националног ансамбла „Коло“

Ана Мирковић, која је пар година уназад покренула и едукативни семинар под називом „Корак напред, или више од игре“, овом приликом Калазлије је подучавала покретима на позорници, ритмичким вежбама и разним окретима. Она је Калазлије настојала да уведе у свет сцене и да им предочи колики им је пут потребан да се то што се изводи на сцени, изведе с лакоћом.

Гошћа је из свог богатог искуства домаћинима пренела доста тога. Конципирајући програм, који се базира на грађи коју је и сама научила, тј. преузела од врских стручњака, она је Калазлијама најпре пренела разне смернице српског фолклора, да би потом са њима радила разне координације и вежбе правилног држања, пошто је овде учила одређене недостатке и сходно томе нагласак ставила на јачање горњег корпуса, целокупног става, тј. на држање.

Радило се и на техници игре, а није изостало ни учење неких основа класичног балета. Едукација је обухватила и ритмику, разбјројавање правилних и неправилних ритмова, учење основних играчких образаца, шта је сцена и шта њу све сачињава, упо-

знавање са терминологијом шта је трокорак, посковна синкопа, заплет, преплет итд.

Нису изостале ни вежбе правилног дисања, у циљу лакшег певања и играња. Обавезна грађа, представљена Калазлијама, садржала је и загревање, равнотежу, контролу кретања, брзу промену правца, јачање ногу, координацију, агилност, хитрост и гипкост тела. Прича исказана покретом, приведена је крају обавезним вежбама истезања, стречинг вежбама и опуштањем, чиме је тело из активног стања опет доведено у стање мировања, као на почетку.

Ана Мирковић је током усавршавања играче „Рузмарина“ увела и у занимљив свет шминке, традиционалног начина чешљања, прављења фризура девојчице, младе жене, удаваче, удате жене и старије госпође - све је то била својеврсна порука свету. Било како било, семинар је био користан, јер је обједино комплетну припрему једног играча „од сале до сцене“.

нове фазе едукације.

Фолклорно усавршавање чланова КУД-а „Рузмарин“ суфинансирао је Фонд „Бетлен Габор.“

П. М.

Стручна конференција у Бекешчаби

„Од обичаја до заната“ – или како успешно водити етно радионице

Руководиоци Радионице КУД-а „Банат“ у Десци учествовали су на конференцији у Бекешчаби, на којој су се информисали о различитим концептима функционисања етно радионица и представили ону која успешно функционише у њиховом месту

Учесници скупа у Бекешчаби су размотрили могућности радионица, тачније, на који начин оне могу чување и неговање обичаја повезати са стицањем прихода, односно, осамостаљивањем радионица.

На скупу је могућност да представи Радионицу „Баната“ добио и Кристифор Брцан, председник овог цењеног српског ансамбла у Мађар-

ској. Он је представио историјат радионице, где се моментално она налази, а уједно је подсетио да су Дешчани у својој радионици већ скоро свим српским фолклорним удружењима у Мађарској понешто урадили.

Марљиви активисти радионице у сусрет су изашли и молбама бројних других извођача, а такође и људима

из појединих црквених општина у Мађарској. Тако на пример, испунили су жељу Јереја Милана Ерића, пароха печујског, који је од Дешчана наручио траку за Јеванђеље.

Све су то новитети који красе Радионицу КУД-а „Банат“. Она је, иначе, све више на гласу и све је популарнија. Наручбине, како нам рекоше, непрестано стижу, што значи да вред-

не Дешчанкиње имају пуне руке посла и да се њихов рад итекако цени и поштује.

П. М.

Јереј Милан Ерић са траком за Јеванђеље

МЕДИЈИ

Напраћена емисија српске редакције МТВА

Признање за остварење о знаменитом сликару Милану Коњовићу

„Емисија *Између неба и земље* – сликар Милан Коњовић аутора Ђорђа Шибалина је биографско сведочанство о животу и делу великана ликовне уметности. Пратећи развој његовог стваралаштва на пријемчив и оригиналан начин дочарава импулс израза Милана Коњовића“, каже се, поред осталог у образложењу жирија

Српска редакција Мађарске државне телевизије (МТВА) окитила се још једним признањем у Србији. Специјалну награду „Медијакулт“, Културног центра Војводине „Милош Црњански“, добио је сниматељ и редитељ Ђорђе Шибалин, за ТВ емисију „Између неба и земље – сликар Милан Коњовић“, чији је уредник и сценариста Снежана Миливојевић. Жири за награду „Медијакулт“ Културног центра Војводине „Милош Црњански“ донео је једногласну одлуку о добитницима награде „Ме-

Ђорђе Шибалин

дијакулт“: за ТВ емисију из области културе која се тематски односи на културни простор Војводине, а којом се афирмише и подржава креативно ТВ стваралаштво у области културе. По први пут додељена је и специјална награда „Медијакулт“ за ТВ емисију из области српске културе реализовану у региону и дијаспори. Овогодишњи добитник награде „Медијакулт“ је Владимир Бајић, за ТВ емисију „Новосадски дани Ђуре Јакшића“ у продукцији РТВ Војводине, а специјалне награде „Медијакулт“ Ђорђе Шибалин, за споменуто остварење.

Жири је радио у саставу: Сениша Бокан, председник, Мирослав Стајић, члан и Јожеф Клем, члан. Награде „Медијакулт“ у среду, 4. децембра у просторијама Културног центра Војводине „Милош Црњански“ лауреатима је уручила директорка Смиљана Влајић

У образложењу које је прочитао председник жирија Сениша Бокан, декан Академије уметности Универзитета у Новом Саду се каже:

„Емисија *Између неба и земље* – сликар Милан Коњовић аутора Ђорђа Шибалина је биографско сведочанство о животу и делу великана ликовне уметности. Пратећи развој његовог стваралаштва на пријемчив и оригиналан начин дочарава импулс израза Милана Коњовића. Одабир саговор-

ника ствара уверење да су они и најпозванији да изнесу садржај и чињенице о лику и делу уметника са великим ауторитетом. Посебно се истиче казивање академика Мира Вуксановића, савременика и великог пријатеља Милана Коњовића, као аутентично и ново. Изазов за аутора емисије је свакако интерпретација ликовног дела и његова транспозиција у медиј ТВ слике, а овом задатку је аутор веома тачно и прецизно одговорио креативном интерпретацијом и решењима која су потпуно адекватна. Коришћењем историјске грађе филмског и фото материјала, оживљен и осветљен је дух времена у коме је стварао Милан Коњовић и фазе његовог опуса.“

Коњовић је рођен 28. јануара 1898. године у Сомбору, где још у гимназији 1914. године први пут излаже педесетак радова сликаних у природи. На Академији ликовних уметности у Прагу уписује се 1919. године у класи Влахе Буковца, где студира само два семестра. Наставља да ради самостално, у Прагу уз савете авангардног чешког сликара Јана Зрзавија, у Бечу и по немачким музејима у Минхену, Берлину и Дрездену.

Милан Коњовић

у париским салонима. Ту настаје његова „плава фаза“. По повратку у Сомбор 1932. године посветио се сликању родног краја, војвођанских пејзажа, људи и амбијената, са „излетима“ у Далмацију. То је „црвена фаза“ која обухвата раздобље до 1940. године. За време Другог светског рата је био у заробљеништву у

За Коњовићево стваралаштво Миодраг Б. Протић је рекао:

„Спољна стварност за њега је унутрашњи доживљај. Све објективне чињенице, све теме које слика боји изразито личним осећањем света и живота.“

Опус Милана Коњовића броји преко 6000 радова: уља, пастела, акварела,

Детаљ са свечаног уручења награда

У Паризу од 1924. до 1932. године постиже запажене успехе самосталним изложбама као и на изложбама

Оснабрику. После повратка 1943. године, настају Коњовићеви пастели у уљу, који до 1952. године чине уметникову „сиву фазу“. Од 1953. године у „колористичној фази“ пламса опет чиста интензивна боја. Нова сликарска оријентација траје на радовима „асоцијативне фазе“ од 1960. до 1980, а 1985. почиње са правим варијацијама на тему византијске уметности и до краја 1990. године настаје тридесетак дела нове „византијске фазе“. Слика пејзаже, портрете, композиције, мртву природу. Већину мотива узима из свог родног краја Бачке.

темпера, цртежа, таписерија, позоришних сценографија, скица за костиме, витража, мозаика и графика. Створио је лични препознатљиви стил експресионистичког темперамента. Доживио је пуну афирмацију на 294 самосталне и 693 колективне изложбе у Југославији, Србији и бројним центрима Европе (Праг, Будимпешта, Беч, Лондон, Амстердам, Рим, Париз, Атина, Москва) и света (Сао Пауло, Њујорк, Сан Франциско...). У Сомбору, уметниковом родном граду, од 1966. године отворена је „Галерија Милан Коњовић“ у којој се тренутно налази више од 1060 дела.

СНН

БОГАТ СТВАРАЛАЧКИ ОПУС

Милан Коњовић (1898–1993) је био истакнути српски сликар XX века. Студирао је у Прагу и Бечу, а живео у Паризу од 1924. до 1932. Својим опусом од 6000 радова припада врху српске ликовне уметности, уз афирмацију свога особеног стила страсног колористе експресионистичког темперамента. Критичари су га понекад називали „последњи фовиста“. Био је члан Војвођанске академије наука и уметности у Новом Саду, дописни члан Југославенске академије наука и уметности у Загребу (од 1986) и члан Српске академије наука и уметности у Београду. Умро је у Сомбору 20. октобра 1993. године.

Традиционално Српско музичко вече у Сеједину

ЗАБАВА

Веселе до зоре уз Оркестар „Беуш” и КУД „Банат”

Програм су, у присуству око 120 гостију, поздравним речима отворили Сенад Емра и Нада Малбашки, а потом је уследило весеље, на којем се за добро расположење побринуо Градски оркестар „Беуш” из Бечеја. Целовечерњи програм је својим наступом увеличао и подмладак Културно-уметничког друштва „Банат” из Деске

Након октобарских избора и оснивачке седнице, трочланом бираном саставу Српске самоуправе у Сеједину није остало много времена да изорганизује раније најављено Српско музичко вече или популарни Сеједински српски бал.

Упркос кратком времену, организатори – Нада Малбашки, председница, Сенад Емра, потпредседник и Марта Петреш, члан сејединске Српске самоуправе, успели су у својим настојањима и у Ресторану „Szálka” приредили бал, на радост многобројних

поклоника српске народне музике и песме.

Програм су, у присуству око 120 гостију, 16. новембра поздравним речима отворили Сенад Емра и Нада Малбашки, а потом је уследило весеље, на којем се за добро расположење

побринуо Градски оркестар „БЕУШ” из Бечеја. Целовечерњи програм је својим наступом увеличао и подмладак Културно-уметничког друштва „Банат” из Деске, предвођен уметничким руководиоцем Перидом Дунаијем. Новоизабрани чланови Српске самоуправе захвалили су се овом приликом својим претходницима за несебичан рад у реализацији свих пројеката, и то: Јелени Фаркаш - Сеји, Боривоју Русу и др Томиславу Роцкову, којима су наменили захвалнице.

Певало се, играло, веселило, а било је и вредних томбола. Сејединско српско музичко вече, које је суфинансирао Фонд „Бетлен Габор”, окончано је у раним јутарњим часовима. Гости су задовољни кренули својим кућама, изразили наду ће се забава ове врсте приредити и наредне године.

П. М. - Д. М.

Сирадалнички животињи јуш Милоша Ајића (14)

ФЕЛТОН

Шаљиве песме помашког хора

Тануш Кантор подиже тон, а грлати хористи весело запеваше познати бећарац. Сви прснуше у смех, бришући сузе са румених образа, па и они весељаци који иначе нису били чланови певачког друштва.

Чланови надалеко чувеног Српског црквено-певачког друштва – Петар Голуб, звани Пехо, Игњат Чобан, алиас Жежо, Танасија Теодор, познатији под надимком Ронђош, Ђуро Мијакић, најчешће спомињан као Ђурцика, и Петар Милошевић, другим именом Пецецк, часком се примирише и са дечачким сјајем у очима вребаше повољан тренутак да сви у глас громко запевају.

им је даво.
Изн'о им је белог леба и црвеног вина,
на велику радост Божијега сина.
Апостоли су ондак добро вечерали,
па су од радости углас и запевали...”

Стигавши и до овог дела Тануш Кантор подиже тон, а грлати хористи весело закликташе, раздрагано певајући познати бећарац:

„Алај смо се састали бећари,
алај смо се састали бећари,
па ниједан за жену не мари,
еј, па ниједан за жену не мари!”

Сви прснуше у смех, бришући сузе са румених образа, па и они весељаци који иначе нису били чланови певачког друштва. Танасија Голуб, звани Патак, заједно са својим кумом Петром Рајковићем, званим Гусак, удараше се по коленима, све од смеха. Васо Пандур, звани Кулен, и Живко Никлић, познатији под надимком Бујдела, вадише беле марамице да отару крупне грашке зноја са чела и потиљка. Хоровођа, пак, озбиљна лица, настави да имитира појање свештеника:

„Во времја оно...
Сиђе Исус на реку Јордан,
тамо га покрсти Претеча
Свети Јован.
Ал' дошла ј' на Јордан и баба од стотину љета.
Ниш' не чује, па јој ниш' и не смета.
'Оће баба мало да се окупа,
ај, зна баба: вода није скупа.
Ни Господа, ни Светог Јована није вид'ла, подигла је сукњу, па ј' у воду ушла...”

Помазлије једва дочекаше завршни стих. Громогласно загрмеше мушки гласови певајући стихове веселог бећарца:

„Узалуд ти бабо шлингераји,
узалуд ти бабо шлингераји,
кад на њима спаваду бећари,
еј, кад на њима спаваду бећари!”

Од бурног смеха заљубаше се зидови крчме Давида Абжића на глав-

ном сокаку. Остали чланови хора, Илија Мијакић, Илија Абжић, звани Шеђо и Кузман Карић, пак, весело наздравеше и испише још по једну чашу црног вина. Хоровођа ћутке подиже руке и поче да коси ваздух. Кафана намах утихну, Тануш Кантор, пак, настави појање:

„Ал' уста баба из реке Јордана,
па испод сукње извади сикерицу,
и почме резати танану врбицу.
То је виђ'о Претеча Крститељ Јован,
па из свег гласа запој'о је тропар...”

С великим узбуђењем чекаше Помазлије да хоровођа отпоји и последњи стих. Проломи се каноада дубоких мушких гласова. Енергично запојаше мелодију богојављењског тропара, али са знатно измењеним текстом:

„Во Јордање, баба креше грање! (...)
Драгомир Дујмов

„Во времја оно...
Скупи Исус апостоле своје,
па је крен'о тражит' место
ђе ће им бити боље.
Ал' велика је та земља Палестина,
ниш' нису нашли,
ни комадић леба, па ни чашицу вина.
Еј, Сунце упекло, апостоли се уморили,
па су здраво већ и огладнили.
Свети Петар тад упита
једнога чобана,
»Имаш ли газда парче леба и гутљај вина?
Да на'раниш и напојиш
Божијега сина.«
Чобан се обрадов'о здраво,
што ј' у кујни наш'о, све

Храм Светог Георгија у Помазу

НЕВЕН

Зайис са њушовања по Европи

Ђаци будимпештанске Српске школе посетили Брисел

Ученици и професори Српске гимназије „Никола Тесла“ посетили су здање Европског парламента, а у седишном граду Европске уније примили су их представници Србије и Мађарске

Наш пут за Брисел, који смо је два дочекали, није почео баш тако лако. Иза њега стоји велика ангажованост и труд свих нас, ђака Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти, Невене Деспотовић, Лазара Мандића и потписника ових редова, па је овакав успех, можда мало био и неочекиван. Када је коначно дошао тај дан и када смо се сви окупили на аеродрому, са посебном дозом задовољства смо чекали наш лет за Брисел.

Огромно узбуђење и радост су преплавили све нас и коначно смо сели у авион за Брисел. Авантура је почела. Предиван лет кроз облаке, који у свима нама буди јединствен осећај и коначно слетање, где нас дочекује возач који нас одводи до хоте-

ла. Сместили смо се у хотел у строгом центру Брисела.

Одмах примећујемо да је Брисел велик и чист град. Затим одлазимо до Атомијума, који је свако доживео на свој начин. Углавном смо сви били одушевљени. Касније одлазимо на заједничку вечеру са професором Аленом Нађом и заменицом директора Аницом Пандуровић. За вечеру смо бирали посебне белгијске специјалитете и једва долазили до даха због укусне хране. Прво вече у Бриселу се завршава прелепим утисцима, а већ сутра ујутру нас чекају нови обиласци и познанства којима се радујемо.

Јутро почиње тако што нас је сачекала госпођа Адел Пастор, која нас је одвела у Амбасаду мисије Србије при

Европској унији. Тамо смо се упознали са шефицом мисије Аном Хрусановић и господином Милошем Тодоровићем. Имали смо врло занимљиве и конструктивне разговоре. Сви смо уживали у пријатном амбијенту и

окружењу. Затим смо отишли до Амбасаде Мађарске и упознали бившег ђака наше гимназије, господина Алексу Харија Руса. С њим смо причали о нашим радовима и водили дебату на актуелну тему Брежита.

Касније смо посетили и чувени Европски парламент. Тада смо се упознали и разговарали са представницима мађарске мањине у Европском парламенту, а то су: Андор Дели, Атила Новак и Адел Пастор. Бити на једном таквом месту и са врло значајним људима у сваком од нас је пробудио посебан доживљај.

После вечере смо искористили време и обишли Леополдову палату, као и прелепи Брисел са свим његовим знаменитостима, као што је Златни трг. На све нас Брисел је оставио посебан утисак, уз невероватан осећај лепоте знаменитости и чудних боја и укуса које смо, изгледа, само тамо пронашли.

Свако од нас ће понети по неки сувенир, фотографију, а најлепши тренуци ће остати дубоко урезани у нашим срцима.

Урош Симић, 11-ц

Белешка из Српској забавишта

„Јежићи“ спремају зимницу

Најмлађа група Српског забавишта „Никола Тесла“ у Будимпешти, припремала је туршију за предстојећу зиму.

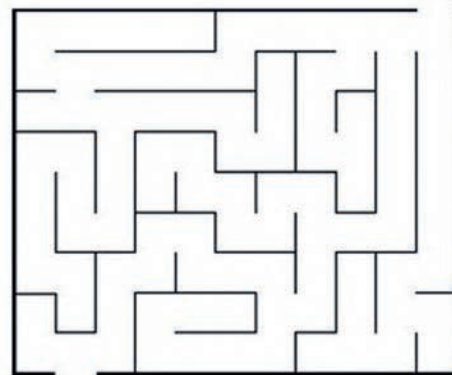

„Јежићи“ су различитим поврћем, које су претходно заједно припремали, пунили своје тегле за зимницу. Свако је стављао разноврсно поврће у теглу и уживали су у укуси-ма истог. Све то уз разговор зашто је здраво и важно јести поврће. На крају припреме, зимницу су зачинили бибером и лоровим листом,

„Јежићи“ су потом затворили своје тегле са спремљеном зимницом и понели их кући, како би, када дође зима, могли да уживају у витаминима.

В. С.

Помози Мирославу и Милици да пронађу пут до манастира.

НАГОДНИ

БАЛКАН ФЕСТ У ПЕЧУЈУ

27. децембра 2019. године

У организацији Зорана Трубића, а под покровитељством др Петера Хопала, посланика Мађарског парламента, у печујској Спортској дворани „Lauber Dezső“ (адреса: Dr. Veress Endre utca 10.) одржаће се 3. по реду „Балкан фест“ Улаз је од 18.00 часова!

Наступа:
ХАЛИД БЕШЛИЋ

Након наступа певача, следи игранка (бал) до зоре, уз Оркестар „Luce team“. Током забаве, биће сервирани медитерански гастрономски специјалитети.

Улазнице се могу купити на следећим местима:
Књижара „Lira-Móra“ у Робној кући „Árkád“ у Печују, Pécs Pont Tourinform уред у Печују, Сечењивег трг 1, Спортска дворана „Lauber Dezső“ у Печују, Мохачка шокачка читаоница, Мохач, Tourinform Mohács - Тиристичка заједница града Мохача, Tourinform Baja – Туристичка заједница града Баје и преко интернета: tix.hu
Пре почетка концерта куповина је могућа и на лицу места.

Детаљније информације:
Зоран Трубић: +36 20 941 4017
Анита Мандић: +36 70-325-7437

КОНЦЕРТ У СЕНТАНДРЕЈИ

- Поводом Божићних празника -

21. децембра 2019. од 19.00 ч.

Наступају:
Ансамбл „Вујичић“
Оркестри „Söndörgő“ и „VIGAD“

Адреса:
Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár
Szentendre, Pátriárka u. 7.
Тел: +36 26 310 222

ИСПРАЋАЈ 2019. ГОДИНЕ

У организацији Удружења „Глас Балкана“

29. децембра 2019. од 19.00 до 02.00 ч.

За добро расположење побринуће се оркестри:
„Зора“, „Мидрос“, и „Тракија“

Наступају и културно-уметничка друштва
народности у Мађарској

Адреса:
TEMI Fővárosi Művelődési Háza
Budapest, XI Fehérvári út 47.

**ЈАВНИ ОГЛАС ЗА ПРОДАЈУ
СЛУЖБЕНОГ АУТОМОБИЛА**

Самоуправа Срба у Мађарској (Улица Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта) расписује јавни оглас за продају возила марке „Тојота авенсис“, регистарских ознака: NMR-486.

Главни технички подаци о возилу:

Тојота Авенсис 2,0D
Година производње: 2015
Пређени километри: 130.000
Грешка на мотору, висока потрошња уља
Регистрација возила важи до: 15. 01. 2020.

Возило се може погледати на паркингу у Улици Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта, у претходно договорено време, односно уз најаву на телефон: 06/1-3315345.

Процењена вредност возила:

3 милиона форинти

Не постоји право прече куповине
или закупа возила.

Начин исплате:

Банковним трансфером, на дан потписивања
купопродајног уговора.

Место и време подношења понуде:

Самоуправа Срба у Мађарској, Улица Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта, у секретаријату у току радног времена: од понедељка до четвртака од 9:00 до 15:00 часова, а петком од 9:00 до 11:00 часова.

Рок за подношење понуда:

23. децембар 2019. (понедељак), до 11.00 ч.

Место и време јавног отварања понуда:

23. децембра 2019. (понедељак) у 12.00 ч; Самоуправа Срба у Мађарској, Улица Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта, у секретаријату. Отварању понуда могу да присуствују подносиоци понуда или њихови пуномоћници.

Очекивано време и начин доношења одлуке о купцу:
23. децембар 2019. године

Возило ће бити продато оном кандидату који понуди највишу куповну цену.

Остали услови куповине:

На оглас може да се јави свака транспарентна организација која послује у складу са Законом о националној имовини, а која се јави до наведеног датума, на начин описан у огласу и која одговара наведеном у Закону о националној имовини

Понуда подносиоца треба да садржи:

а) његово име, личне податке, адресу (седиште, регистрациони број фирме), или податке његовог пуномоћника; б) понуђену цену (нето и бруто); ц) прихватање услова огласа

Самоуправа Срба у Мађарској задржава право:

Да јавни оглас прогласи без резултата; да склопи уговор са следећим подносиоцем понуде са листе, уколико победник конкурса одустане од куповине возила

ИНФО

Самоуправа Срба у Мађарској срдечно Вас позива на

СВЕТСАВСКУ ПРОСЛАВУ

У суботу, 25. јануара 2020. године

Програм прославе:

• **16:00 ч.** – Светосавска академија у Свечаној сали Текелијанума
Адреса: 1053 Будимпешта, Улица Вереш Палне бр. 17
• **19:00 ч.** – Светосавски бал у Дуна палати
Адреса: 1051 Будимпешта, улица Зрињи 5.
Свирају: Оркестар Радована Марића и Оркестар Крунослава-Киће Агатића

Наступају: Раде Јоровић и вокални солиста Драгана Стаменковић - Брена

Вечера: шведски сто
Цена улазнице: 5000 фт

Улазнице за бал могу се резервисати и купити од 16. до 20. децембра 2019. г. и од 15. јануара 2020. г. (од понедељак до четвртка, од 9:00 до 15:00 ч; у петак од 9:00 до 12:00 ч), у просторијама Самоуправе Срба у Мађарској, у Улици Микше Фалка бр. 3, у Будимпешти.

Додатне информације:
Тел: 36 1 331 5345

**ПРАЗНИК НАРОДНИХ ИГАРА
У ПОМАЗУ**

У знаку мађарско-српској пријатељства

14. децембра 2019. од 18.30 до 22.00 ч.

Госћи приредбе:
КУД „Kevély“, група „Dunazug“

Програм:
КУД „Опанке“ и оркестар „BalkanIX“; презентација народних ношњи, концерт оркестара, мађарска и српска игранка

Организатор: КУД „Опанке“
Цена улазнице: 500 фт

Адреса:
Pomázi Művelődési Ház - Pomáz, Huszár u. 3.

**БРАНКА БАШИЋ
И „GIPSY CIMBALOM BAND“**

- На сцени Музичке куће „Fono“ -

29. децембра 2019. у 20.00 ч.

Циганска народна, цез и забавна музика, мађарске и српске народне песме, мелос Балкана

Адреса:
FONÓ Zeneház
Budapest, XI Sztregova u. 3.
Тел: +36 1 206 5300

Информације за рубрику „Инфо“
шаљите на адресу: info.snnovine@freemail.hu
Телефон: +36 30 273 3399

**СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ****СЕРБСКЕ****НАРОДНЕ НОВИНЕ.**

www.snnovine.com

СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ – Лист Срба у Мађарској ✦ Издавач: Канцеларија Самоуправе Срба у Мађарској ✦ За издавача: др Јадранка Гергев ✦ Главни и одговорни уредник: др Драган Јаковљевић ✦ На захтев издавача листа, уредништво не лекторисхе текстове појединих аутора из Мађарске, што значи да одговорност за стил, језик и објављене чињенице преузима аутор. ✦ Финансијер: Министарство за људске ресурсе Мађарске (Emberi Erőforrások Minisztériuma, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.) ✦ Фоторепортер: Иван Јакшић ✦ Седишће редакције: Nagymező u. 49, 1065 Budapest ✦ Поштанска адреса: Szerb Országos Önkormányzat Hivatala, Szerb Hetilap, Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ✦ Имејл уредништва: snnbudimpesta@gmail.com ✦ Web: www.snnovine.com ✦ Графички њелом листица: Тибор Фуксел ✦ За шпалмарују Szedéstűkőr Bt: Ференц Ибош ✦ Текстуралне прилоге и фотографије примамо искључиво у електронској форми. Уредништво задржава право лекторске обраде и скраћивања текстова у складу са расположивим новинским простором. ✦ СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ су 2013. године награђене угледним друштвеним признањем – ВЕЛИКОМ ПЛАКЕТОМ УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ, за објективно и правовремено информисање, неговање српског језика и ћирилице и јачање веза српске заједнице у Мађарској са матичном државом Србијом и Удружењем књижевника Србије. ✦ НУ ISSN 2061-0238

Аранђеловданске прославе у Грабовцу и Морахалому

У Српском културном центру „Коло“ у Морахалому, уочи великог црквеног празника Сабора Светог Архангела Михаила, 20. новембра одржана је прослава Аранђеловдана. Овај празник свечано је прослављен и у манастиру Грабовац, сутрадан, 21. новембра, као заштитник тог светог храма

Грабовац

Празновање Аранђеловдана у капели *Живоносни источник* у Морахалому отпочело је вечерњем, које је у присуству многобројних верника – како српских православних, тако и иноверних – служио протонамесник Светомир Миличић, парох дешчански и администратор морахаломски. Појао је хор „Мироносице“ из Суботице, а пратио их је теолог Милош Путник из Новог Сентивана.

Током вечерњег богослужења, које су својим присуством увеличали и Иван Тодоров, амбасадор Србије у Будимпешти и Золтан Ногради, градоначелник Морахаломе, протонамесник Светомир Миличић је у склопу кратке пригодне беседе поздравио присутне и пожелио срећан аранђеловдански празник.

Након богослужења, хор „Мироносице“ отпевао је једну духовну песму, а затим је уприличено свечано отварање изложбе икона ликовне уметнице Бее Бан. Она је овом приликом јавности представила двадесетак својих икона.

Аранђеловданска прослава у Морахалому окончана је пригодним послужењем и пријатељским разговором присутних. Током разговора

са руководиоцима Српског културног центра „Коло“, протонамесник Светомир Миличић се са својим домаћинима сагласио да је све веће интересовање за капелу *Живоносни источник*, односно за богослужења и верске програме. Наредна прослава, празновање Св. Николе, планирана је за децембар, а у јануару следи и свечано обележавање Божића и Савиндана.

*

Молитвено прослављање празника у Грабовцу, у древном средишту и стетишту српског народа, протекло је уз Свету архијерејску литургију, коју је уз саслужење свештенства служио епископ будимски Лукијан. Многи су на сам дан црквеног празника, који је у црквеном календару уписан црвеним словом и увек се обележава 21. новембра по новом календару, дошли у светињу како би прославили Аранђеловдан, манастирску славу.

У склопу славске литургије, свечану славску беседу одржао је протонамесник Јован Бибић, парох сантовчаки који је, говорећи о историјату манастира и његовом значају, као и о недаћама које су га погађале, рекао:

„Године 1994. манастир беше враћен у окриље наше Свете Цркве. Убр-

зо затим, као што добро знате, долазе овде наше драге мати Марија и сестра Христина, да би литургијски поново, редовно, заживео доласком Хиландарца о. Пантелејмона. Нажалост, ово троје поменутих нису више овде са нама – они се сада моле за нас пред престолом Господа Милостиивога, који држи, одржава и мисли на ову светињу силом Светих Арханђела на челу са Арханђелом Михаилом, чији празник данас прослављамо.“

У наставку своје проповеди, о. Бибић је говорио о небеској јерархији, Светом арханђелу Михаилу, да би своју празничну славску беседу привео крају речима:

„Сваки народ има свог анђела хранитеља и чувара, те стога морамо имати на уму да шта год чинимо или мислимо, јавно или тајно, то чинимо у присуству свог анђела чувара. На дан Страшног Суда сабраће се огромно мноштво анђела и арханђела небеских око престола Христовог и објавиће се дела, речи и мисли сваког од нас. А тада нека нас Бог помилује и нека нас спаси молитвама својим свети архистратиг Михаил и бестелесне небеске силе.“

Ни овогодишња манастирска слава у Грабовцу није прошла без свеча-

ног чина резања славског колача и благосиљања кољива. Кумовао је Страхинја Лалић из Сомбора са породицом и на тај начин наставио традицију кумовања коју је отпочео његов отац Хаџи Лазар Лалић, познати витражиста из Сомбора. Додајмо и то да су кумови славе ове године светињу приложили вредне дарове: путир и дискос.

На крају Свете архијерејске литургије епископ будимски Лукијан се захвалио свештеницима на саслужењу на манастирској слави, гостима из Хрватске и верном народу, што су својим присуством увеличали овогодишње празновање Св. Архангела Михаила.

Прослава манастирске славе, потом, настављена је агапеом, тј. пригодним послужењем. Повео се разговор о актуелностима, али и о судбини манастира чији је заштитник *најулегнији међу бестелесним силама и најближи небеском престољу и сматра се да је он сјасао војску анђела од понора њалих Сајшанаилових анђела.*

Иначе, у манастиру Грабовац су уочљиве бројне новине, о којима ћемо писати у једном од наредних бројева нашег недељника.

П. М.

Морахалом

